

Doniraj za Narod.hr
Želiš da i dalje
izlazimo?

Narod **HR**

POČETNA **HRVATSKA** ▾ GOSPODARSTVO ▾ KULTURA ▾ SPORT ▾ ZDRAVLJE ▾ EU ▾ SVIJET ▾

DOM I OBITELJ ▾

Dr. sc. Jurić o razlozima iseljavanja Hrvata u Njemačku nekad i sad

Objavio Stjepko Vladić - 3. studenoga 2020. u 12:25

Foto: Privatna arhiva

“Naša je teza da **Njemačka/EU koristi ovu situaciju i to tako da nije zaista htjela pomoći ovim društvima u borbi protiv korupcije**, znajući da će korupcija otjerati mlade iz zemlje, pa da će se kao jedini izlaz nametnuti iseljavanje. Jer **svaki radnik iz ovog dijela svijeta je nekoliko puta Njemačkoj „isplativiji“ od radnika iz Afrike i Azije, zbog niske cijene integracije**. Štoviše mi **sami financiramo pripremu naših mladih za njemačko tržište rada**. U zadnjih 15-ak godina JIE je izgubila 20% sve svoje radne snage”, kaže **dr. sc. Tado Jurić**, politolog i povjesničar s Hrvatskog katoličkog sveučilišta, autor knjige u kojoj su prezentirani rezultati prvog znanstvenog istraživanja uzroka i posljedica te obilježja novijih **iseljavanja Hrvata u Njemačku**.

Hrvati su još u 19. stoljeću počeli naseljavati Njemačku, a prema podacima Saveznog statističkog ureda u SR Njemačkoj je na dan 31.12.2019. živjelo 414.890 hrvatskih državljana (ovdje nisu ubrojeni i oni koji imaju dvostruko državljanstvo).

Dr. sc. Jurić sugovornik je **Narod.hr-a** upravo na tu temu.

(FOTO) Upoznajte hrvatsko iseljeničtvo: Pročitajte gdje u svijetu su Hrvati najbrojniji i druge zanimljivosti koje niste znali

Ina Vukić: 'Iseljenici žive svakodnevni život u Australiji, a hrvatski u srcu i mislima'

Iseljenik Nikola Knez (SAD) za Narod.hr: 'Promjena izbornog zakona pridonijela bi izgradnji vjere u hrvatske institucije'

Hrvatska iseljenica u SAD-u: 'S ljubavlju promoviramo našu Hrvatsku i to nas i drži i povezuje u tuđini'

Iseljenica Petra Peša (SAD): Voljeli bismo da nas se ne odbaci odmahom ruke u koš zvan 'dijaspora'

Hrvatica koja se vratila iz Argentine: 'Mogla sam postupiti racionalno, ali prevladalo je srce'

Lucas De la Torre Damianović: 'Hrvatski iseljenici su prisutni i utjecajni u svim segmentima čileanskog društva'

Narod.hr: Možete li nam reći nešto više o samom istraživanju o iseljavanju Hrvata u Njemačku?

Dr. sc. Tado Jurić: Naše studije su provedene **2017. i 2020.** u Njemačkoj metodom polustrukturiranoog intervjua i ankete **na uzorku od 1200 ispitanika – tzv. nove hrvatske dijaspora.**

Analiza iseljeničkih stavova pokazala je da **hrvatski iseljenici imaju predodžbu da u Hrvatskoj nisu „institucionalizirane vrijednosti radne etike“ i uopće poštenja te smatraju da se „hrvatsko društvo moralno slomilo“.** Istraživanje ukazuje na **jasnu vezu između političke etike, slabih institucija i iseljavanja. Nemoral političkih elita, pravna nesigurnost, nepotizam i korupcija su pri vrhu motiva koji su pridonijeli iseljavanju** (*Jurić, Gubimo li Hrvatsku?, 2018.*). Svakako smo u obzir uzeli i **ekonomske razloge iseljavanja**, ali smatramo da su i oni **direktno povezani sa socio-političkim skupom potisnih faktora.** Zaključak studije je bio da su **potisni faktori iz Hrvatske jači, od privlačnih faktora iz Njemačke.**

S jedne strane osnovni potpisni faktor iseljavanja je percepcija korupcije hrvatskih elita, a s druge Njemačka koja to sve mudro iskorištava. Ova njemačka strategija ispumpavanja radnika je upotrijebljena nad cijelom Jugoistočnom Europom. Naša je teza da **Njemačka/EU koristi ovu situaciju i to tako da nije zaista htjela pomoći ovim društvima u borbi protiv korupcije, znajući da će korupcija otjerati mlade iz zemlje**, pa da će se kao jedini izlaz nametnuti iseljavanje.

Jer svaki **radnik iz ovog dijela svijeta je nekoliko puta Njemačkoj „isplativiji“ od radnika iz Afrike i Azije**, zbog niske cijene integracije. Štoviše mi **sami financiramo pripremu naših mladih za njemačko tržište rada.** U zadnjih 15-ak godina JIE je izgubila 20% sve svoje radne snage.

Narod.hr: Nakon spomenute studije ste razvili ste i model o praćenju migracija na osnovu digitalnih tragova. Možete li nam reći nešto više o tome?

Dr. sc. Tado Jurić: Riječ je o studiji **“Praćenje migracija pristupima digitalne demografije – što nam mogu reći Facebook i Google Trends o hrvatskim migracijama?”**. Smatramo da internetski podaci mogu biti vrlo transformativni za demografiju te smo na tom tragu **razvili model kojim se mogu predviđati migracije kao i stupanj integracije putem praćenja digitalnih tragova**. Ako se model pokaže validan u praksi, to će biti vrlo transformativno otkriće za demografiju koja je do sada najčešće samo utvrđivala migracije i to s odmakom od dvije godine.

Foto: Privatna arhiva

Najnoviju studiju smo predstavili **prije dva tjedna na Hrvatskom katoličkom sveučilištu** na osnovu koje ćemo također ubrzo izdati knjigu ako se pojavi sponzor.

Među rezultatima istaknuo bih da **1.)** podaci koje generira FB po saveznim pokrajinama Njemačke koreliraju sa službenim podacima. **2.)** Analiza digitalnih tragova pokazala je da prilikom planiranja migracije iseljenici u Hrvatskoj najčešće pretražuju pojmove “posao” i “zamolba za posao”, a za njima slijedi pojam “životopis”. **3.)** Indikativno je da se u Hrvatskoj pojam zamolba za posao na njemačkom jeziku “Bewerbung” pretražuje sve intenzivnije pa taj pojam nadilazi i samo pretraživanje na materinskom jeziku. To je snažna indicija da se hrvatski građani pripremaju za daljnje iseljavanje u Austriju i Njemačku. **4.)** Ono što se

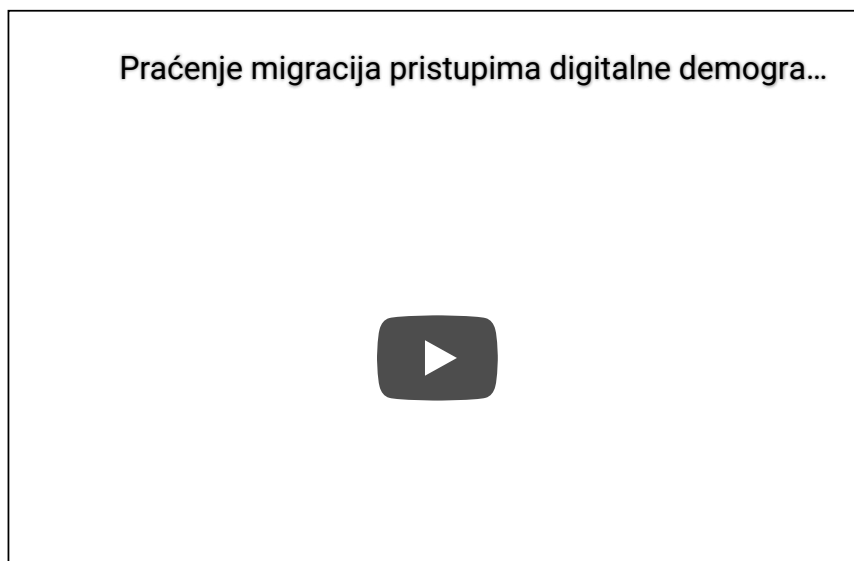
također može iščitati iz ovih podataka je da se svaki peti tražitelj posla u Hrvatskoj raspituje za zaposlenje u inozemstvu.

5.) Kao važan rezultat studije istaknuo bih da se navedenim alatima može dosta pouzdano pratiti i stupanj integracije hrvatskih iseljenika u njemačko društvo, naročito putem analize FB interesa. Pokazalo se da hrvatski iseljenici u Njemačkoj pokazuju najveći interes za učenje njemačkog jezika, što je snažan pokazatelj želje i volje za integracijom u njemačko društvo.

6.) "Zanimljivi uvidi se dobiju i kada se analizira pogled iz Njemačke. Primjerice Nijemci najviše postavljaju pitanje "Jesu li Hrvati muslimani?" te drugo po redu intenziteta: Koliko Hrvata prima socijalnu pomoć u Njemačkoj? Zanimljiva spoznaja koju smo uočili je i da raste broj razvoda brakova među hrvatskim iseljenicima u Njemačkoj.

7.) Vrlo važna spoznaja koja potkrepljuje našu prethodnu tezu o povezanosti korupcije i iseljavanja je da se desetak dana nakon otkrića velikih korupcijskih afera traženje posla izvan Hrvatske i interes građana za pojmom „posao i život u Njemačkoj“ uvijek intenzivira.

Cijelo predstavljanje studije pogledajte ovdje:

Narod.hr: Po čemu se razlikuju nekadašnje i sadašnje iseljeništvo u Njemačkoj?

Dr. sc. Tado Jurić: Istraživanje o starim i novim gastarbajterima započelo je u sklopu višegodišnjeg projekta na Hrvatskom katoličkom sveučilištu, koje sam pokrenuo 2019. U sklopu istraživanja obradili smo 20 kutija dosad neobjavljenog arhivskog materijala.

EU Hrvatska je zapravo u vrlo sličnoj situaciji kao SR Hrvatska. Jer i jedna i druga **nisu učinili puno da se iseljavanje spriječi.** Čini se da je političarima na „ovim prostorima“ uvijek odgovaralo „otvoriti zemlju“ i pustiti nezaposlene da odu, kako je to učinila Jugoslavija krajem 60-ih i 70-ih 20. stoljeća ili Hrvatska nakon ulaska u EU. Takva mjera kupuje socijalni mir u zemlji i smanjuje rizik unutarnjih političkih promjena zbog odlaska nezadovoljnih.

Nedavno preminuli Ivo Banac upravo to tvrdi: „Cijeli život sam bio naivan i vjerovao da je političarima stalo da ne bude iseljavanja, (...) sada znam da se oni svjesno rješavaju kritički mislećih ljudi (...) oni se iseljavanjem rješavaju problema (...) oni (političari) žele da ne budu pod nadzorom“ (*I. Banac, BHRT, 06.07.20.*).

Ali osim političara, cinično je da ni **većina hrvatskih radnika nisu previše uzrujani kad drugi iseljavaju**, jer se na tržištu rada smanjuju pritisci na smanjenje plaća i rastu šanse za rast plaća zaposlenih (tako barem oni misle), a postojeća radna mjesta su sigurnija. Stoga **zaposleni**, prvenstveno oni u javnom sektoru (njih 400 tisuća) **ne pritišću vlast da promijeni politike.**

Nedavno smo održali izložbu i predstavljanje studije o hrvatskim iseljeničkim valovima, usporedbi gastarbajterskog i tzv. EU vala iseljavanja. **Iz bivše Jugoslavije u “gastarbajterskom” valu iselilo se 350 tisuća Hrvata, dok je danas ta brojka čak i veća – preko 400 tisuća građana.**

I dok se i nekoć u bivšoj državi gastarbajtere nazivalo privremenim iseljenicima, prikrivalo stvarne razloge otvaranja granica Jugoslavije i političku uvjetovanost iseljavanja, i danas mnogi političari **iseljavanje prikazuju isključivo kao posljedicu otvorenih granica EU i slobode kretanja, šuteći o pravim razlozima iseljavanja.**

Između ta dva vala iseljavanja postoje brojne sličnosti: **1.)** Jugoslavija je kroz odlazak iseljenika **smanjivala pritisak nezaposlenih** kao i Hrvatska danas. **2.)** Devizne **doznake iz inozemstva poticale su lokalnu potrošnju** i onda i sada. **3.)** I nekoć i sada **plaća je u Njemačkoj bila tri puta veća od hrvatske**. **4.)** Ipak, **prijašnji iseljenici nisu imali vlastitu nekretninu, sadašnji je u pravilu imaju.** Gastarbajterima je cilj bio štedjeti da ostvare nešto u rodnom kraju, naprave kuću, kupe traktor... **5.)** Prije su **siromaštvo i nezaposlenost, uz mali postotak političkih emigranata, bili glavni potisni faktor iseljavanja, a danas su to nepravda i gubitak nade u ovo društvo, korupcija, uvjeti rada i visina plaće...** **6.)** Prijašnji iseljenici koristili su svaku priliku da posjete domovinu, sada mnoge, nažalost, više ne zanima zavičaj i domovina te **novi iseljenici ne ulažu ni približno u Hrvatsku kao prijašnji.** **7.)** Dok je prije tek 3% iseljenika govorilo da će zauvijek ostati u Njemačkoj, danas prema našem istraživanju **45% novih iseljenika želi zauvijek ostati u Njemačkoj**. **8.)** Dok se nekoć željelo vratiti 80% iseljenika, na stranu to što ih se vratilo mnogo manje, danas ih se **iz Njemačke želi vratiti tek 15%.** **9.)** Posebno zabrinjavajuće je što je i **Jugoslavija imala migracijsku strategiju, a Hrvatska je nema.** **10.)** Novinski članci o iseljavanju iz 60-ih i danas su gotovo identični.

Bez obzira na to u kojem društvenom uređenju žive, za Hrvate je iseljavanje jedina konstanta pa se može postaviti pitanje: „**Ponavlja li se hrvatska povijest?**“, kako smo i nazvali predstavljenu izložbu.

Narod.hr: Što je s Hrvatima iz BiH?

Dr. sc. Tado Jurić: Depopulacija i iseljavanje postaju nedvojbeno ključno **pitanje i opstanka Hrvata u BiH, a to naročito vrijedi za Hrvate Bosanske Posavine.** Oni najbrže iseljavaju i kao da trebaju tiho nestati. Hrvati su danas svoje **posavske prostore zapravo izgubili ne samo politički, nego i etnički, ali i kulturološki.** Kako bi usporedbu stavili u širi okvir, treba imati na umu da je po svojoj površini Posavina veća od brojnih hrvatskih podregija, a posebno je važno naglasiti da je u Bosanskoj Posavini živjelo više Hrvata nego u Hercegovini (kada se izuzme Mostar). Bosanska Posavina je u bivšoj Jugoslaviji slovila za najnaseljeniju regiju uopće s najvećom gustoćom stanovnika, kad se ne računaju veliki gradovi. Kada se pogleda situacija s Hrvatima ovog kraja danas, brojke postaju neumoljive, od 153.467 Hrvata koji su 1991. živjeli na ovom životnom području, danas je manje od 20.000 (stvarnih) stanovnika, dok su hrvatski etnički prostori pali na ispod 20% prijašnjeg hrvatskog životnog prostora. Kako je stanovništvo temelj svih planiranja i nije obnovljivo samo po sebi, Hrvati s obje

strane Save konačno moraju planiranje razvoja i obnove stanovništva shvatiti kao primarni interes. Jer se **iseljavanje i prirodna depopulacija se nikada sami po sebi ne usporavaju, niti zaustavljaju.**

Narod.hr: Tko danas odlazi iz Hrvatske u Njemačku, a tko se vraća i zašto je tako?

Dr. sc. Tado Jurić: Nije samo bitno koliko nas ima, nego i kakva je dob i funkcionalnost te populacije.

Ako netko i dalje sumnja u iseljavanje, onda su **podaci o gubitku djece i učenika najvjerniji podaci. Od ulaska Hrvatske u EU nestalo je 10% svih učenika i nastalo 10% više umirovljenika.** Naime, **Hrvatska je u zadnjih sedam godina izgubila 50.000 učenika, a dobila 50.000 novih umirovljenika.** Slikovitije, iz svakog razreda (po 20 učenika) u Hrvatskoj je nestalo više od dvoje učenika u prosjeku. Od 1991 do danas izgubili smo 250.000 učenika i 40% sve djece.

Dok je broj umirovljenika porastao za pola milijuna u usporedbi s 1991., omjer radnika i umirovljenika je pao s 2,56 : 1, na sadašnjih 1,25 : 1.

U nedavnoj studiji slijedili smo konkretne tragove stvarnog života u pojedinim područjima, poput podataka o potrošnji vode u kućanstvima u Slavoniji. Takvi podaci pokazuju da je u određenim općinama ali i većim gradovima došlo do smanjenja potrošnje vode u kućanstvima od 5 do 20 posto. To svakako implicira da ljudi nestaju, što depopulacijom što iseljavanjem. Ovo je istraživanje pokazalo da **u Hrvatskoj nema više od 3,8 milijuna stanovnika.**

Prema podacima **Saveznog ureda za migracije SR Njemačke potpuno je jasno da i dalje svake godine iseljava oko 50.000 Hrvata, i to pretežito mladih, a da su oni koji se vraćaju zapravo umirovljenici.** Sljedećih godina će još rasti broj povratnika umirovljenika jer u mirovinu ulaze tzv. stari gastarbajteri iz vremena 1968. do 1972. Ne radi se ni o kakvom povratku recentnih iseljenika, nego o umirovljeničkoj migraciji, Hrvatima koji su iselili za vrijeme tzv. „gastarbajterske ere“. Njemačka nam dakle uzima mlade, a vraća stare – koji su dodatno **opterećenje za zdravstveni sustav koji je već na koljenima.**

Kad se uzme u obzir **izračun koliko bi ljudi uopće moglo otići iz Hrvatske, to bi bilo ukupno oko 800 tisuća ljudi, a već ih je preko 400.000 tisuća otišlo.** Ako se trendovi nastave i ništa se konkretno ne poduzme, Hrvatska će u idućih nekoliko godina izgubiti cijeli migracijski potencijal, i tada će zapravo iseljavanje stati. **Ako se ovi trendovi nastave, vrlo je vjerojatno da ćemo kao narod u Hrvatskoj pasti na cca. 3 milijuna u narednih dva desetljeća.**

Svakako, **ne odlaze svi zato što su motivirani nekim velikim idealom, brojni odlaze naprosto za većim novcem.** No, tko bi im i zamjerio, jer naivno je u kapitalističkom okruženju očekivati da će Vam radnici biti isključivo motivirani ideologijom i idealima.

Na koncu, treba se zapitati i odgovara li ikome u Hrvatskoj da se zna točna brojka i razmjeri iseljavanja. Jer općine dobivaju sredstva po glavi stanovnika, kao i županije i na koncu Hrvatska od EU. U tom svjetlu treba tumačiti i nadolazeći popis stanovništva.

Narod.hr: Tko dolazi u Hrvatsku?

Dr. sc. Tado Jurić: U hrvatskom je društvu nezamjetno prošla činjenica da je **Hrvatska postala useljenička zemlja.** Naime, kada Hrvatska primi 40 tisuća stranih radnika, koliko je primljeno 2019. to je više nego kad Njemačka primi pola milijuna. Ova činjenica jasno pokazuje da Hrvatska postaje tipična useljenička zemlja.

Hrvatska ekonomija zaista ni nema drugog izlaza od uvoza radne snage. Međutim, dok Njemačka provodi selektivnu politiku useljavanja, **naš je moto „uloviti“ bilo koga da radi za tri tisuće kuna.**

Naime, naša studija iz područja digitalne demografije jasno pokazuje da je **među ovih 40.000 radnika ispod 1% visokoobrazovanih dok su useljenici u Njemačkoj iznad 33% visoko obrazovani.**

U svemu ovome je ključno pitanje cijene integracije stranih radnika iz azijskog i afričkog kulturnog kruga za koju je njemački Bertelsmann Stiftung jasno pokazao da integracija tih radnika košta znatno više od doprinosa koji daju useljeničkom društvu.

Narod.hr: Kakav je odnos Hrvatske prema hrvatskom iseljentištvu?

Dr. sc. Tado Jurić: Hrvati izvan Hrvatske imaju svoje **specifične probleme** koji s jedne strane **nisu dovoljno artikulirani u hrvatskom društvu dok s druge strane hrvatska politička elita pred njihovim problemima zatvara oči.** Sam sustav predstavljanja Hrvata izvan Hrvatske je tako posložen da **niti jedna hrvatska vlast, ali ni opozicija, do sada nije željela doista u Saboru predstavnike dijaspore iz Amerike i Europe, nego poglavito Hrvate iz BiH.**

Tako problemi dijaspore nisu nikada dobili priliku da se artikuliraju, dok navodno prezastupljeni Hrvati iz BiH pod patronatom onih kojih su ih u Sabor postavili pak nisu mogli nametnuti niti jedno ključno „životno“ pitanje kao primjerice „gdje su nestali Hrvati Bosanske Posavine“? Trenutačno **imamo situaciju da sve Hrvate izvan Republike Hrvatske predstavljaju troje zastupnika koji stalno žive u Hrvatskoj.** Osim toga, tu **se stvara obmana**

prezastupljenosti Hrvata iz BiH u dijaspori i čini nepravda svima – kako Hrvatima iz BiH, koji uopće nisu dijaspora tako i klasičnoj dijaspori koja ima dojam da je na svakim izborima izigrana.

Da ni vlasti ni opoziciji nije zapravo bilo stalo do vjerodostojna predstavljanja izvandomovinskih Hrvata najbolje pokazuje činjenica da se njihovi predstavnici i dalje biraju u jednome izbornom okrugu što ga čini cijeli svijet. Da im je doista stalo do **zastupljenosti hrvatske dijaspore u Saboru, oni bi formirali tri izborna okruga: jedan bi obuhvaćao samo BiH, drugi Europu, a treći Ameriku, Oceaniju.**

Drugi bitan neartikuliran problem je što **mladi u dijaspori sve manje govore hrvatski i sve manje posjećuju hrvatsku nastavu te da sve manje pripadaju i žele pripadati hrvatskoj identitetskoj zajednici.**

Naše istraživanje provedeno u dijaspori (*Tado Jurić, Suvremeno iseljavanje Hrvata u Njemačku: karakteristike i motivi, Zagreb 2017.*) pokazalo je da:

- iseljenici smatraju da su Domovinska i iseljena Hrv. vrlo slabo povezane;
- da Hrvati u domovini imaju negativan stav prema hrvatskom iseljeništvu i njeguju brojne predrasude;
- da Hrvatska ne čini dovoljno da pomogne hrvatskim iseljenicima i Hrvatima izvan Hrvatske.

Narod.hr: Što, po Vama, najviše muči hrvatsko iseljništvo u Njemačkoj?

Dr. sc. Tado Jurić: Osnovnu zapreku povezivanju iseljene i domovinske Hrvatske čini hrvatski izborni sustav jer je izbornim inženjeringom hrvatska dijaspora onemogućena u političkoj participaciji u domovini. Iako hrvatska dijaspora uslijed recentnog iseljavanja zapravo svake godine sve više raste, interes dijaspore za izbore u Hrvatskoj opada.

Političko predstavljanje Hrvata izvan Hrvatske je eklatantni primjer izbornog inženjeringa jer je čak i protuustavno. Naime, **Ustav naglašava da svakom Hrvatima mora biti omogućeno nesmetano glasovanje, što u dijaspori zapravo često znači da glasač mora prijeći nekoliko tisuća kilometara da bi ostavio to pravo.** Dok je za glasanje Hrvata u Njemačkoj na raspolaganju cca. 20 sekundi, kad bi svi koji imaju to pravo zaista i došli u pet hrvatskih konzulata u Njemačkoj.

Najveći problem iz domene izbornog inženjeringa čini **zakonska stavka prema kojoj iseljenici ne mogu glasovati u XI. izbornoj jedinici dok se potpuno ne ispišu prebivalište u Hrvatskoj.** Budući pak da većina njih još uvijek ima prebivalište u Hrvatskoj, njihov glas odlazi u izborne jedinice u domovini prema mjestu prebivališta. Jer velika većina uzima

ispis na jednu ili pet godina, dok se mnogi zapravo nikada ni ne odjave iz zemlje. Tehnički, oni se zapravo ne vode kao dijaspora. Dakle, nešto oko 400.000 iseljenika se i dalje vodi u izbornim jedinicama u Hrvatskoj, iako u njoj već godinama ne žive.

Osim pitanja nezastupljenosti, **nikada nije pokrenuto niti pitanje hrvatske nastave koje je ključan čuvar identiteta iseljenih Hrvata** pa je to svakako druga najvažnija tema iseljeništa.

Konkretna mjera: **1.) Uvođenje elektroničkog glasovanja putem aplikacije,; 2.) Podjela izbornih jedinica u inozemstvu** na a) iseljeništvu u Europi b) Hrvati u BiH c) Prekooceanske zemlje; **3.) utemeljiti investicijski Fond hrvatske Dijaspore.**

Napomena: Navodi iz ovog dijela teksta su preuzeti iz rada u postupku objave: *Tado Jurić, „Izborni inženjering na štetu stare i nove hrvatske dijaspora“, 2020.,* predstavljen na spomenutoj konferenciji i gastarbajterima.

Narod.hr: Na koji način iseljavanje ljudi u Njemačku utječe na Hrvatsku?

Dr. sc. Tado Jurić: Iseljavanje je postalo sigurnosni problem Hrvatske. Kako se iseljavanje odražava najbolje se vidi na **otežanoj funkcionalnosti zdravstvenog sustava pogođenog pandemijom.** U situaciji u kojoj se postojanje dovoljnog broja kvalificiranoga i motiviranog zdravstvenog osoblja pokazuje kao nužan preduvjet za uspješan odgovor na zdravstvenu krizu kojoj svjedočimo, **krajnji je čas za adekvatno vrednovanje njihovoga rada i njihove važnosti za budućnost naše zemlje i našega društva.** Jer najskuplji su liječnik i najskuplja medicinska sestra oni kojih nema.

Prema navodima Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara (HSSMS) Hrvatskoj je i prije ove epidemije nedostajalo 12.000 medicinskih sestara. Prema službenim brojkama, u inozemstvo je samo u posljednjih pet godina izravno iz sustava otišlo 1.180 medicinskih sestara i tehničara, a više od 2.000 medicinskih sestara podnijelo je svoj zahtjev za odlazak, **najčešće u Njemačku.**

Navedeni se podaci odnose samo na one medicinske djelatnike koji su bili zaposleni u hrvatskome zdravstvenom sustavu, dok broj onih koji su otišli izravno nakon završetka školovanja uopće nije poznat. Dakle, samo iz zdravstvenog sustava iz Hrvatske je u proteklih deset godina otišlo oko 7.500 medicinskih sestara, svaka četvrta iz sustava koji broji 28.000 medicinskih sestara. Kao razlog svog nezadovoljstva, koje je jedan od glavnih motiva odlaska, sestre izražavaju teške uvjete rada zbog nedovoljnog broja zaposlenih i nezapošljavanju novih sestara, nemogućnosti napretka u struci prema razini obrazovanja i radnom iskustvu, brojne odrađene neplaćene prekovremene sate, zamor i iscrpljenost ... Osim medicinskih sestara, i drugo zdravstveno osoblje proteklih godina u znatnoj mjeri

napušta Hrvatsku. Otišlo je, tako, i više od tisuću liječnika specijalista (*Hrvatska liječnička komora 2019.*).

No, osim zdravstvenog, pogođeni su i mirovinski i obrazovni sustav. Ozbiljan pokazatelj posljedica iseljavanja je i obrazovni sustav u kojem će već u narednih pet godina nestati 5 do 10% radnih mjesta. Jer nestalo je više od trećine učenika koje smo imali 1991. Naime, godine 1991. u hrvatskom je školstvu bilo preko 700.000 učenika, a 2020. 459.832 učenika. Stoga je ukupan gubitak učenika oko 250.000. Istovremeno smo izgubili čak 40% sve djece (zbrajajući manju rodnost i iseljavanje). Samo je u zadnjih 15 godina broj učenika u osnovnoj školi manji za 164.000, što je gotovo 5.500 razreda manje. Ili još slikovitije iz svakog razreda (po 20 učenika) u Hrvatskoj je nestalo više od dvoje učenika u prosjeku.

Drugi je na redu mirovinski sustav u kojem je broj umirovljenika skočio za čak 50.000 za samo 7 godina. Dok je 1991. bilo 1.241.111 umirovljenika, danas je čak 1.719.868. Omjer radnika i umirovljenika je pao s 2,56 radnika na 1 umirovljenika, na sadašnjih 1,25 radnika na 1 umirovljenika. Samo od ulaska u EU izgubili smo 50.000 učenika i dobili 50.000 novih umirovljenika. Računica je jasna, više ćemo morati raditi, a mirovine će biti sve manje, naročito u usporedbi s onima koji su prije krize uzeli mirovinu.

Osim podataka o dosad iseljenim zdravstvenim djelatnicima, dodatno zabrinjavaju i podaci o potražnji kvalificirane radne snage u sektoru zdravstva u razvijenim zapadnim zemljama. Tako će, prema različitim projekcijama, **u idućih 15 godina samo Njemačkoj trebati čak pola milijuna novih radnika u zdravstvenom sustavu.** Prema Njemačkom ekonomskom institutu u Kölnu, samo će za bolničku skrb u toj zemlji do 2035. godine nedostajati više od 300.000 medicinskih sestara (STATISTA.de).

Narod.hr: Što možemo učiniti?

Dr. sc. Tado Jurić: Prepustiti se fatalizmu i apatiji sigurno nije rješenje.

Međutim, očito je da ni demografske mjere povoljnijih kredita, zapošljavanje mladih ljudi u državnim službama i raznoraznih poticaja neće promijeniti ovu situaciju jer **naši iseljenici ne odlaze u Njemačku raditi u državnim poduzećima i zaduživati se za kupnju nekretnine – oni tamo rade druge stvari i tjeraju ih potpuno drugi motivi.**

Iako su klasične demografske mjere poput dječjeg doplatak i sl. svakako za pozdraviti, u situaciji koja traži ozbiljno izdvajanje novca iz proračuna, one su nerealne, osobito kad se najavljuje recesija. Ako je birati između mjera, onda je **stipendiranje onih učenika za koje se procjenjuje da se školuju za zanimanja koja nam trebaju, prioritet.** No, to se iz podataka

MZO ne vidi. Naime, iako nam nedostaje 12.000 medicinskih sestara, što je u kontekstu Covida-19 ključno, bilježi se manji broj upisanih za ovo zanimanje.

Njemačka, koja isporučava sve profile radne snage, a sada naročito bitno medicinsko osoblje, **trebala bi zemljama koje crpi hitno nekako i pomoći**. Prema službenim brojkama iz Hrvatske je u zadnjih 10 godina iselila svaka četvrta medicinska sestra – i to u Njemačku. **Kako se prijedlog „naplaćivanja“ odštete od Njemačke pokazao nereálnim, alternativna mogućnost je da Njemačka financira Hrvatskoj barem obrazovnu infrastrukturu od koje ima toliku korist za svoju zemlju** – konkretno, gradnju novih škola i centara izvrsnosti u kojima se školuju deficitarna zanimanja uz uvjet da dio kadra ostaje u Hrvatskoj.

Popravlak situacije bi mogao ići preko nametanja ovog pitanja na razini EU. Tu pak dolazimo do pitanja: Zašto u svjetlu moralne i političke panike zbog iseljavanja, **Hrvatska nije proizvela pritisak na EU da se pitanje iseljavanja iz periferije EU nametne tijekom hrvatskog predsjedanja EU, što je bila izvrsna prilika**.

Upravo je hrvatsko predsjedanje EU moglo ukazati na problem nemara EU prema svojoj periferiji i pražnjenju gotovo pa cijele Jugoistočne Europe. Ipak, nije sve izgubljeno.

Njemačka je preuzela predsjedanje EU-om i propuštena se prilika može nadoknaditi, u tom smislu potrebno je upozoriti Njemačku da će isušivanje periferije EU u konačnici doći i do jezgre EU, tj. pustinja koja se stvara na periferiji će zagrliti i Njemačku ubrzo.

Hrvatska bi politika sada trebala upregnuti sve snage i nametnuti pitanje nepravednosti radnih migracija unutar EU te nepostojanje zajedničkog zdravstvenog i mirovinskog sustava na razini EU – to bi mogao biti početak svih promjena, kako za Hrvatsku tako i za novu Europu.

S druge strane rješavanja ovog problema, **moramo naći način kako smanjiti moć političkih stranaka, a povećati moć institucija**. Jer nigdje u postsocijalističkoj „novoj Europi“ ne postoje političke stranke koje imaju toliku moć kao u Hrvatskoj. Svakako trebamo i stvarati nove elite koje su obrazovane izvan okova komunističko-rođaćko -ortačkog okvira a koje neće biti kompradori i raditi za tuđe interese, ako mislimo zadržati i narod a ne samo državu.

Konkretan prijedlog je:

– **Izbore treba organizirati tako da se biraju teme, a ne političke stranke.**

Nakon što se pokaže da je primjerice tema “demografija i iseljavanje” bitna velikom dijelu populacije (uz ostale) onda se te teme postavljaju pred političke stranke. **Tek kada vidimo**

što i koga imaju za ponuditi od ljudi i rješenja, tek ih onda biramo u drugom krugu izbora, a ne da nam oni nameću svoje teme, ljude i tzv. "programe".

Jedna od rješenja je i **povezati se s dijasporom**. Međutim, mi nismo napravili ništa za one koji su otišli, u smislu da ih privučemo natrag, ali ne činimo ništa ni za one koji su ostali kako bi ostali motivirani da i dalje ostanu.

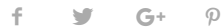
Moglo bi se zaključiti da **hrvatska paradigma kao da glasi sačuvati državu, ali ne i narod. Za koga će ta država poslije biti?**

Podržite nas! Kako bismo Vas mogli nastaviti informirati o najvažnijim događajima i **temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima**, potrebna nam je Vaša pomoć. Molimo Vas podržite Narod.hr s 50, 100, 200 ili više kuna. Svaka Vaša pomoć nam je značajna! Hvala Vam! Upute kako to možete učiniti možete pronaći **OVDJE**

Izvor: *narod.hr*

OZNAKE [AEM](#) [hrvatska dijaspora](#) [hrvatsko iseljeničtvo](#) [njemačka](#) [tado jurić](#)

Like 110

VIŠE S WEBA

Novost na Notinu je besplatna dostava za sve narudžbe. Vaše zadovoljstvo nam je na prvom mjestu.

Siniši Mihajloviću ultimatum: Talijani traže da se odrekne ratnog zločinca Arkana

Imate li simptome prostatitisa? Riješite ih se u tjedan dana. Uzmite ovo dvaput dnevno

Sjećate li se Piksija? Kako je nakon jedne pobjede Srbija pomislila da je Hrvatska...

Ministarstvo pravosuđa SAD-a pokreće istragu glede izborne prijevare

Bulj na stogodišnjicu talijanskog grabeža hrvatskog teritorija prozvao HDZ za IGP

Sponsored by Midas

Prethodni članak

Poznati detalji o teroristu koji je ubio četvero ljudi u Beču

Sljedeći članak

Hoće li Ronald Koeman i u Barceloni iza sebe ostaviti "rasulo"?

VEZANI ČLANCI VIŠE OD AUTORA

Vlada pristala na isplatu božićnica i povećanje plaća javnim službama

Licemjerje SDP-ovke: Vrijedala dr. Markić, a sad se žali da nju vrijeđaju

Milanović o Koloni sjećanja: 'S 500 ljudi završili smo na 5000. Ispast ćemo budale'

Sponsored

“Anti-aging” metoda za koju bi trebala znati svaka žena starija od 30 godina

Fit Tijelo

Top 30 Most Beautiful Women in the World

PrettyWomanMag.com

Is This \$47 Monocular Better Than \$3000 Telescopes?

Starscope

Woman's Vacation Photo Goes Viral, She Only Realizes Why After Taking A Second Look

Oceandraw

Top 10 Most Dangerous Cruises In The World

Lovely&Healthy

ALSO ON NAROD.HR

an hour ago · 3 comments
Vlada pristala na isplatu božićnica i ...

6 hours ago · 12 comments
Sanader i HDZ nepravomčno ...

4 hours ago
Srbi s sami : je, Hr

What do you think?

1 Response

Kolačići i politika privatnosti

1 response

 Upvote Funny Love Surprised

 Angry Sad

10 Comments [narod.hr](#)   Login

 Recommend Tweet Share [Sort by Best](#)

Join the discussion...

LOG IN WITH

OR SIGN UP WITH DISQUS

Name

Adrian Kaiser • 10 days ago

Ranije su Hrvati bježali od terora komunističke diktature, a danas bježe od terora diktature komunističkih potomaka.

2 ^ | v • Reply • Share ›

Nomen nescio → Adrian Kaiser • 10 days ago

I to je jedini razlog,ne treba se uopće čitati ovaj rat i mir od članka

^ | v • Reply • Share ›

kolekcionar → Adrian Kaiser • 10 days ago

zaboravio si jos masone, sorosa i gatesa spomenuti pa da spisak krivaca bude potpun....

^ | v • Reply • Share ›

Ivica Inkret • 11 days ago

Jr 5,19: A kad budu pitali: "Zašto nam Jahve, Bog naš, učini sve ovo?" ti ćeš im odgovoriti: "Jer ste mene ostavili da biste služili tuđim bogovima u svojoj zemlji, služit ćete tuđincu u zemlji koja nije vaša!"

2 ^ | v • Reply • Share ›

Naiva • 10 days ago

Nisu nama Nijemci krivi što neuredno vodimo državu.

1 ^ | v • Reply • Share ›

Mijo Sesar • 10 days ago

Nekada je tito otvorio granice kako bi suzbio nezadovoljstvo unutar države , a i koliko toliko suzbio masovne prebjeg preko granice, posebno prema Austriji i Italiji preko Alpa. 1964. je bila prijelomna godina i to nije bilo niti malo slučajno. Godina koja je prethodila je bila godina najvećeg izazova svijeta sa kubanskom krizom i nuklearnim ratom na rubu stvarnosti. Prijetila je velika eksplozija nezadovoljstva širokih narodnih masa svugdje i tražio se ventil i koji je uspješno pronađen u tzv politici odlaska na privremeni rad u Njemačku i Austriju, jer mnogi su ionako već masovno pobjegli tamo. Za njima je trebalo poslati i mnoge suradnike, likvidatore, ubojice, udbaše, cinkere i gdje ćeš lakše nego ih utopiti u masi običnoga puka. Njemačka je imala ogroman zamah obnove financiran od strane USA i trebalo joj je radna snaga jer vlastite nije imala mnogo. Rezultat je to izgubljenoga naroda i jedne cijele generacije koja je trebala tih godina dospjeti za tržište rada, a koja je nestala u ratnim viorima WWII. Svakome tko je radio vani poznat je osjećaj nostalgije za svojom rodnom grudom i istrpiti i potisnuti taj osjećaj je onda velika potreba za odlaskom u bijeli svijet. Svatko onaj koji je imao imalo pristojan posao nije išao "trbuhom za kruhom" nego je ostajao sa svojom obitelji i živio "normalnim životom". Ti poslovi su uvijek bili rezervirani samo za pripadnike političkih elita i cvjetala je korupcija, nepotizam i sva zla koja i danas trpimo u RH. Bez lustracije nema napretka i slobode.

^ | v • Reply • Share ›

Tomi • 10 days ago • edited

Mogu reći da je pokojni profesor Banac (citiran u prilogu) bio u pravu ..političarima jednostavno nije stalo ,suviše su zabavljeni sami s sobom , obaveze i dužnosti iz resora kojim se bave dođu im kao stanoviti teret , jer nisu zbog toga ulazili u politiku (vidljivo iz broja afera u pol životu zemlje ,svih vlada do sad ,kao uostalom i ove aktualne) ...a to se onda reflektira na sve sfere života ,pa tako i ovu.

^ | v • Reply • Share ›

Denis Plamenac • 10 days ago • edited

Ne valja se živcirati oko nečega na što se vrlo malo može ili se

Sponsored

“Anti-aging” metoda za koju bi trebala znati svaka žena starija od 30 godina

Fit Tijelo

Is This \$47 Monocular Better Than \$3000 Telescopes?

Starscope

Top 30 Most Beautiful Women in the World

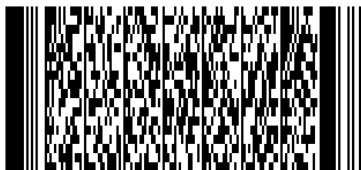
PrettyWomanMag.com

Top 10 Most Dangerous Cruises In The World

Lovely&Healthy

Woman's Vacation Photo Goes Viral, She Only Realizes Why After Taking A Second Look

Oceandraw

NAJČITANIJE

Vidović Krišto:
'Od prikupljenog
PDV-a Marić će
financirati
komunističke
menadžere'

12. studenoga 2020.
u 15:03

Trump: 'Softver je
izbrisao 2,7
milijuna mojih
glasova!'

12. studenoga 2020.
u 21:14

Fenomen
Ronaldo:
Nevjerojatno
koliko Cristiano
dnevno spava

12. studenoga 2020.
u 21:00

Plenkovićev
savjetnik priznao:
'Soros me
nagovarao na
utrku za
Pantovčak'

12. studenoga 2020.
u 18:40

Licemjerje SDP-
ovke: Vrijedala dr.
Markić, a sad se
žali da nju...

13. studenoga 2020.
u 15:40